

Biogassens rolle i fremtidens Energi- klima- miljø og fødevarerpolitik.

Af/ Aage Siig Christensen
Frisvadvej 52
6800 Varde

I dag udnyttes under 10% af det samlede potentiale for biogas. En fuld udnyttelse i år 2025 vil betyde en energiproduktion på 40 PJ svarende til 8,5 % af Danmarks samlede energiforbrug. Biogas kan dermed medvirke til at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer, importeret fra lande med politisk ustabile regeringer.

Der er i de senere år, på trods af potentialet, kun bygget et enkelt biogassællesanlæg. Alle andre projekter er sat på hold eller opgivet, mens de afventer bedre rammebetingelser. I januar 2005 indførtes en flad afregnings struktur på 60 øre/kWh, hvilket for nogle anlægs vedkommende førte til et direkte fald i indtægterne. Tidligere blev der lagt et støttebeløb oven i den trelede-tarif, der var gældende for naturgasbaserede decentrale kraftvarmeværker.

I fjerde kvartal 2007 er afregningsprisen på el produceret på naturgas i spidslastperioden 7,5 øre højere end på el produceret på biogas. Støtten er yderligere udhulet ved, at energipriserne er steget, mens afregningsprisen for biogasanlæggene har været fastholdt.

Ved at indføre den flade afregningsstruktur har man fjernet incitamentet til at producere strøm, når forbruget er størst, og det dermed har den største samfundsmæssige værdi. De fleste biogasbaserede kraftvarmeanlæg har en vis mulighed for at producere el på tidspunkter af døgnet, hvor elprisen er høj, idet de færreste anlæg har gasproduktion til at køre fuldlast hele døgnet.

Opgradering af biogas til naturgasnettet

En ensidig anvendelse af biogas til kraftvarmeproduktion begrænser udviklingsmulighederne for eksisterende anlæg og placeringen af nye store effektive anlæg. Mange eksisterende anlæg ligger tæt på mindre byer, hvor varmemeforbruget i sommerhalvåret er meget lavt. Her vil en udbygning ikke være interessant, da energien ikke kan udnyttes fuldt ud.

En opgradering af biogassen til samme kvalitet som naturgas og distribution gennem naturgasnettet vil give mulighed for udvikling af eksisterende anlæg og give fleksibilitet med hensyn til placering af nye anlæg.

Ved opgradering kan gassen bruges til andre formål end kraftvarmeproduktion, f.eks. brændstof indenfor transport sektoren. Jeg tænker her ikke mindst på anvendelse i den kollektive bustransport, hvor det kan medvirke til at reducere forureningen i de store byer. Denne form for anvendelse finder sted i Sverige.

Biogas som element i klimapolitikken

Det er efterhånden almindeligt anerkendt, at klimaet ændrer sig, og at en del af problemet skyldes afbrænding af fossile brændstoffer som olie, kul og gas. Adskillige politikere har ved selvsyn konstateret, at indlandsisen smelter, og de har i lang tid været enige om, at noget må gøres for at begrænse den globale opvarmning.

Biogassen er et godt og billigt værktøj til at nedbringe CO₂ udslippet, som Kyoto aftalen kræver. Udover at fortrænge fossile brændstoffer giver behandlingen af gylle i et biogasanlæg et lavere udslip af drivhusgasser som lattergas og metan fra landbruget.

Selv om vi er et lille land, og vores indsats ikke syner af meget set i en global sammenhæng, fritager det os ikke for ansvaret for at bruge og videreudvikle teknologierne og udbrede kendskabet til dem. Danske biogasanlæg har ofte besøg fra andre lande med interesse for teknologien, og for danske virksomheder vil der være et ganske betydeligt eksportpotentiale, der vurderes til at være i omegnen af 750 mia. kr.

Biogas – miljø og landbrugspolitik

I vort samfund genereres enorme mængder affald. En lang række organiske affaldstyper fra fødevarerindustrien, spildevandsbehandling, medicinalindustrien og storkøkkener kan være et godt supplement til biogasanlæggenes økonomi, idet det organiske materiale indeholder en del energi.

Disse affaldstyper spredes i dag direkte på landbrugsarealer med risiko for forurening af grundvandet. På samme måde udsprede gylle, der ikke er afgasset og varmebehandlet. Vælger man at afgasse affald og gylle, vil man minimere risikoen for smitte, ligesom man vil høste den helt store fordel, der ligger i, at afgasset gylle giver en bedre kvælstofudnyttelse og dermed mindre udvaskning og forurening af grundvandet. Det vil sætte landbruget i stand til at udbygge produktionen, uden at det får en negativ effekt på miljøet.

Udbringning af afgasset gylle har desuden den væsentlige fordel, at lugtgenerne for det omkringliggende samfund bliver mindre, end tilfældet er ved ubehandlet gylle. En efterfølgende separation og afbrænding af fiberdelen kan betyde, at endnu færre næringsstoffer fra landbruget kommer til at belaste miljøet. Samtidig vil man kunne udnytte den sidste rest energi og genindvinde fosfor, som kan recirkuleres i form af værdifuldt gødning. Så alt i alt kan produktion af biogas være en løsning på mange af de miljøproblemer, vi endnu ikke har løst i tilstrækkelig grad.

Faktablok:

Biogas kan yde et værdifuldt bidrag til energiforsyningen alene ved at udnytte affald.

Biogas lægger ikke beslag på jord, som tilfældet er med andre biobrændstoffer.

Biogas medvirker til at reducere CO₂udslippet.

Biogas forbedrer miljøet.

Biogas sikrer mulighed for en fortsat udvikling indenfor landbruget.